

دولت در کنترل نرخ تورم ناتوان است

شانه‌های خمیده مردم زیر بار گرانی کالاهای اساسی

نسرین هزاره مقدم

از روزهای پایانی فروردین ماه، شاهد بالا رفتن قیمت کالاهای ضروری خانوار به خصوص در بخش خوراکی‌ها هستیم. در این بین، قیمت اقلام بر مصرف خانوادگی کارگری از جمله سبزیجات و حبوبات با سرعت بسیار گران شده. این در حالی است که تا امروز که یک سوم از سوومین ماه سال هم گذشته، امید می‌باشد که در ماه‌های آینده، قیمت‌ها به نسبت افزایش ۲۱ درصدی دست‌نمزد نیست و کارگران حداقل بگیر مجبورند با دست‌نمزدی روزگار بگذرانند که به زحمت به ۲ میلیون و ۳۰۰ یا ۴۰۰ هزار تومان می‌رسد.

در بهار امسال البته تکانه‌های تورمی، تنها به گرانی حبوبات یا میوه و سبزیجات محدود نماند. آخرین هفته اردیبهشت که مقارن با اواخر ماه رمضان بود، بازارهای مالی دستخوش تغییرات چشمگیری شدند طوری که بازار ارز، طلا و سکه، گوی سبقت را از بازار سرمایه ربودند و روند افزایش قیمت را تجربه کردند. با کاستی گرفتن شتاب ورود نقدینگی به بازار سرمایه و پایین آمدن سود بانکی در سال ۹۹، سرمایه‌های سرگردان مردم، بار دیگر به سمت بازار طلا و ارز سرازیر شدند و این دو کالای

سرمایه‌ای که تاثیر مستقیم به سزایی روی تورم کالاهای ضروری خانوار دارند، مجدداً گران شدند. «آیت محمدولی»، رئیس اتحادیه طلا، جواهر و سکه تهران در این رابطه گفت: جو روانی گران شدن طلا و سکه باعث ایجاد نوسانات عجیب و غریب برای بازار سکه و کسادی سایر کسب و کارها شده است. در عین حال، به گفته «علی اصغر سمیعی»، رئیس سابق کانون صرافان، دلیل اصلی هجوم خریداران در بازار ارز، کاهش شتاب روند صعودی قیمت‌ها در بورس و خاصیت خطرگریزی سرمایه‌داران به خصوص سرمایه‌داران خرد است.

حال، مهم‌تر از علل یا عوامل گرانی ارز و سکه، پیامدهای آن بر زندگی مردم است. به خصوص مزدبگیران کم‌درآمد است که معمولاً همواره بار نوسانات بازار و تکانه‌های تورمی را بر دوش می‌کشند بی‌آنکه نقشی در پدید آمدن شوک‌های اقتصادی بی‌دری داشته باشند. در حال حاضر، چند چالش عمده وجود دارد: گرانی‌های اخیر چه تاثیری بر معاش طبقات فرودست دارد و تا چه اندازه سبب می‌شود آنها به خصوص در بخش‌های ضروری مانند خوراکی‌ها، حمل و نقل و مسکن را

گران می‌کند و آیا دولت قادر به کنترل تورم و رسیدن به تورم هدف بر اساس وعده‌هایی که به مردم داده، خواهد بود؟ **وعده‌های دولت برای کنترل تورم** نمایندگان کارگری شوروی عالی کار که در اسفندماه ۹۸ و فروردین ۹۹، پنج جلسه طولانی مزدی را پشت سر گذاشتند و در نهایت، بدون اعلام موافقت با افزایش ۲۱ درصدی حداقل مزد ۹۹ جلسه سه‌جانبه ترتیب کردند. از وعده‌های تورمی پیاپی دولت در این جلسات طولانی می‌گویند:

به گفته آنها، استدلال اصلی نمایندگان دولت در دفاع از افزایش ۲۱ درصدی حداقل مزد، ادعای کنترل نرخ تورم در اعداد زیر ۲۰ درصد بوده است. در جلسات تعیین دست‌نمزد، آنها مدام ادعا کرده‌اند که قرار است تورم در سال ۹۹ زیر ۲۰ درصد باشد و بنابراین افزایش دست‌نمزد ۲۱ درصدی، حتی یک درصد از تورم حادث و جاری بیشتر است!

علاوه بر این هفتم خرداد ماه، بانک مرکزی طی بیانیه‌ای «تورم هدف» در سال ۹۹ را ۲۲ درصد با دامنه مثبت و منفی ۲ درصد اعلام کرد. براساس این بیانیه، نرخ تورم در سال ۹۹ باید بین ۲۰ تا ۲۴ درصد باشد. در بیانیه بانک مرکزی،

گران می‌کند و آیا دولت قادر به کنترل تورم و رسیدن به تورم هدف بر اساس وعده‌هایی که به مردم داده، خواهد بود؟ **وعده‌های دولت برای کنترل تورم** نمایندگان کارگری شوروی عالی کار که در اسفندماه ۹۸ و فروردین ۹۹، پنج جلسه طولانی مزدی را پشت سر گذاشتند و در نهایت، بدون اعلام موافقت با افزایش ۲۱ درصدی حداقل مزد ۹۹ جلسه سه‌جانبه ترتیب کردند. از وعده‌های تورمی پیاپی دولت در این جلسات طولانی می‌گویند:

به گفته آنها، استدلال اصلی نمایندگان دولت در دفاع از افزایش ۲۱ درصدی حداقل مزد، ادعای کنترل نرخ تورم در اعداد زیر ۲۰ درصد بوده است. در جلسات تعیین دست‌نمزد، آنها مدام ادعا کرده‌اند که قرار است تورم در سال ۹۹ زیر ۲۰ درصد باشد و بنابراین افزایش دست‌نمزد ۲۱ درصدی، حتی یک درصد از تورم حادث و جاری بیشتر است!

علاوه بر این هفتم خرداد ماه، بانک مرکزی طی بیانیه‌ای «تورم هدف» در سال ۹۹ را ۲۲ درصد با دامنه مثبت و منفی ۲ درصد اعلام کرد. براساس این بیانیه، نرخ تورم در سال ۹۹ باید بین ۲۰ تا ۲۴ درصد باشد. در بیانیه بانک مرکزی،

از انباشت نقدینگی، زمینه بروز یافت. باید پرسید آیا این شرایط در سال جاری تکرار نخواهد شد و از آن مهم‌تر، آیا آثار تورمی گرانی نرخ ارز که در سال گذشته حادث شد، به همین زودی از بین خواهد رفت؟

تورمی که گوش به فرمان نیست به جز داده‌های میدانی که گرانی کالاهای خدمات ضروری خانوار را به وضوح نشان می‌دهند (حمل و نقل بیش از ۵۰ درصد و برخی اقلام خوراکی تا مرز ۱۰۰ یا حتی ۱۵۰ درصد گران شده‌اند)، داده‌های رسمی تورم هم‌نشان می‌دهد که حداقل در دو ماه نخست سال (فروردین و اردیبهشت)، تورم بسیار بیشتر از نرخ هدف اعلامی بانک مرکزی و همچنین نرخ ادعایی دولتی‌ها در جلسات مزدی بوده است. مرکز آمار ایران، نرخ تورم سالانه در فروردین ۹۸ را ۲۲٫۲ درصد و اردیبهشت را ۲۹٫۸ درصد اعلام کرده است. حال باید پرسید وقتی تورم اردیبهشت ۲۹٫۸ درصد است و تازه در هفته پایانی اردیبهشت ماه، ما شاهد آغاز موج جدید گرانی ارز و سکه بوده‌ایم، چگونه قرار است دولت نرخ تورم را تا پایان سال به ۲۰ یا ۲۲ درصد برساند؟ کدام سیاست‌های اقتصادی قرار است بازار ملتهد اقتصاد را از تکانه‌های میوب و دیر پا نجات دهد و آیا اعلام تورم هدف ۲۲ درصدی، به رغم ناپایداری بودن بازار ارز و سرازیر شدن سرمایه‌های مردم به این بازار، دور از واقعیت و زیادی خوش‌بینانه نیست؟

«احسان سلطانی» پژوهشگر مسائل اقتصاد بر این باور است که تاثیر شوک‌های ارزی بر سبب معاش خانوارها، بسیار دیر پا و ماندگار است و مدت‌ها قیمت کالاهای خدمات ضروری خانوار تحت تاثیر شوک‌های ارزی قرار می‌گیرد.

این نهاد، اوج گرفتن تورم در سال ۹۷ را متأثر از شرایط بازار ارز و انباشت نقدینگی می‌داند و می‌گوید: «انتظارات در زمینه افزایش نرخ ارز، متأثر از پیش‌بینی عوامل اقتصادی در خصوص پایداری بخش خارجی اقتصاد کشور تقویت شده و هم‌زمان با حمله سفته‌بازانه به بازار ارز و افزایش نرخ ارز، نرخ تورم نیز در روند افزایشی شد و آثار ناشی

شوک‌های ارزی با ۶ ماه تا یک سال تاخیر روی قیمت کل کالاها و خدمات تاثیر می‌گذارد. نظر به این که بخش خدمات و برخی کالاها با تاخیر نسبت به قیمت ارز دچار افزایش قیمت می‌شوند، اثرات تورمی شوک‌های ارزی ۳ سال طول می‌کشد

می‌کند، در نتیجه انتقال تورم جهانی به اقتصاد ایران نرخ تورم بالا است. شوک‌های ارزی با فاصله اندکی روی قیمت مواد صنعتی و کالاهای مصرفی تولیدی و وارداتی و با ۶ ماه تا یک سال تاخیر روی قیمت کل کالاها و خدمات تاثیر می‌گذارد. نظر به این که بخش خدمات و برخی کالاها (مانند انرژی و بعضی اقلام اساسی غذایی) با تاخیر نسبت به قیمت ارز دچار افزایش قیمت می‌شوند، اثرات تورمی شوک‌های ارزی حدود ۳ سال طول می‌کشد تا تخلیه شود.

اما آثار تورمی شوک ارزی پایان اردیبهشت ماه، تا کی دوام خواهد داشت؟ به گفته سلطانی، استمرار روند افزایش نرخ ارز به مفهوم این است که حداقل تا سال ۱۴۰۲ نرخ‌های تورم بالا در انتظار اقتصاد ایران است. بنابراین، اگر شوک درمانی‌های بی‌دری اقتصادی متوقف نشود و تثبیت نسبی و معقول بازارها در دستور کار قرار نگیرد و بخواهند همچنان با دست‌کاری دستوری بازارها، نقدینگی سرگردان را مهار و کنترل کنند، اثرات این اعوجاجات و تکانه‌ها در سال جاری، معاش مردم به خصوص طبقات فرودست یا همان «طبقات فاقد سرمایه‌های سرگردان» را بیش از سال‌های قبل به مخاطره خواهد انداخت. فقدان سرمایه‌های سرگردان همان کسانی هستند که اگر خوش شانس باشند و شغل بیمه‌شده رسمی نصیب‌شان شده باشد، باید با ۲۱ درصد افزایش دست‌نمزد بسازند و افزایش نرخ‌های چند ده درصدی را بدون هیچ علاج و راه‌حلی تحمل کنند!

بی‌اضطیالی مالی دولت و کسری بودجه، شوک‌های ارزی، انباشت نقدینگی مشکلات ناشی از تحریم، به عنوان ریشه‌های تورم در اقتصاد ایران عنوان شده است.

این نهاد، اوج گرفتن تورم در سال ۹۷ را متأثر از شرایط بازار ارز و انباشت نقدینگی می‌داند و می‌گوید: «انتظارات در زمینه افزایش نرخ ارز، متأثر از پیش‌بینی عوامل اقتصادی در خصوص پایداری بخش خارجی اقتصاد کشور تقویت شده و هم‌زمان با حمله سفته‌بازانه به بازار ارز و افزایش نرخ ارز، نرخ تورم نیز در روند افزایشی شد و آثار ناشی

یادداشت

دست کوتاه کارگران از سهام عدالت

فتح‌الله بیات، رئیس اتحادیه کارگران قراردادی و پیمانی

در حال حاضر بیش از ۱۴ میلیون کارگر بیمه‌شده در کشور وجود دارد و براساس آخرین آمارها ۶ میلیون کارگر فصلی و ساختمانی مشمول دریافت سهام عدالت شناخته شده‌اند. درباره کارگران جامانده از ثبت نام سهام عدالت باید گفت ثبت نام سهام عدالت در سال ۱۳۸۵ انجام شد و آن زمان بخشی از کارگران ساختمانی فصلی تحت پوشش قرار گرفتند. برخی از شکل‌های کارگری از جمله خانه کارگر نیز آن زمان بخش عمده‌ای از این مسئولیت را بر عهده گرفتند و کارگران ساختمانی در تهران و مراکز استان‌ها را ثبت نام کردند. در آن زمان، تنها طبقه کارگران فصلی و ساختمانی توانستند از سهام بهره‌مند شوند و عده زیادی از کارگران بخش قراردادی و پیمانی و صنعتی پل‌تکلیف ماندند.

در حال حاضر بسیاری از کارگران ساختمانی به مامراجعه می‌کنند و وضعیت سهام خود پرس و جو می‌کنند. یک عده از کارگران موفق به ثبت نام شدند ولی عده زیادی از امکان ثبت نام محروم مانده و سهام عدالت به آنها تعلق نگرفته است و دولت هم اعلام کرده فعلاً ظرفیتی برای ثبت نام نداریم.

اگر هدف طرح سهام عدالت، تقسیم عادلانه سهام است باید کارگران به عنوان طبقه ضعیف و محروم جامعه مشمول دریافت آن شوند. در حال حاضر ۱۴ میلیون کارگر بیمه‌شده در کشور داریم که تنها بخش اندکی از آنها مشمول دریافت سهام عدالت شناخته شده‌اند در صورتی که اگر بر توزیع عادلانه سهام تاکید داریم و می‌خواهیم سهام عدالت رسماً و اسمابه شکل عادلانه توزیع شود باید شامل حال همه کارگران شود، چرا که هم‌اکنون سهام عدالت به بخش اعظمی از کارگران ساختمانی و صنعتی تعلق نگرفته و بسیاری از کارگران ساختمانی نیز از ثبت نام سهام عدالت جامانده‌اند.

البته در حال حاضر پیگیری ثبت نام کارگران توسط تشکل‌های کارگری و شوراهای اسلامی کار انجام می‌شود ولی اگر ثبت نام کارگران جامانده از سهام عدالت نیاز به مصوبه دولت با هیات وزیران دارد از وزارت کار می‌خواهیم که این مسأله را تا صدور مجوز آن پیگیری کند تا تبعیضی در این زمینه وجود نیابد.

کسانی که سال‌ها قبل صاحب سهام شدند، برگه‌های دستشان بود که شاید آن زمان ارزش و سود ناچیزی داشت ولی امروز این برگه‌ها سهام‌بازار شده است لذا انتظار داریم فرصتی به کارگران جامانده داده شود و این امکان برای کسانی که هنوز ثبت نام نکرده‌اند، به وجود آید.

در پایان از وزارت کار می‌خواهیم که از ظرفیت تشکل‌های کارگری و شوراهای اسلامی کار برای شناسایی و معرفی کارگران جامانده از سهام عدالت استفاده و صدور مجوز لازم در این زمینه را از هیات وزیران پیگیری کند.

خبر کارگری

تامین مسکن کارگری، وظیفه قانونی دولت‌هاست

عضو هیات مدیره اتحادیه اسکان گفت: سال‌هاست دولت زمینی برای ساخت مسکن کارگران در اختیار تعاونی‌های مسکن کارگری قرار نداده است. اگر دولت حمایت‌های لازم را انجام دهد ما هم هر چه در توان داریم انجام می‌دهیم. به گزارش ایلنا، اسماعیل حق پرستی در برنامه اینترنتی «کارگرایان» که به موضوع حق مسکن کارگران اختصاص داشت، عنوان کرد: امروز با افزایش هزینه‌های زندگی و دست‌نمزد پایین کارگران مواجه هستیم. در این بین درصد بالایی از هزینه‌های کارگران، هزینه‌های مربوط به مسکن است. از همان سال‌های اول بعد انقلاب در تدارک ایجاد تشکلی فرآگیر برای تامین مسکن کارگران بودیم.

او ادامه داد: قبل از انقلاب و در سال‌های اول بعد انقلاب تعاونی‌هایی در زمینه مسکن کارگران فعالیت داشتند اما یک اتحادیه فرآگیر در این زمینه وجود نداشت. اتحادیه اسکان با دور هم جمع کردن تعاونی‌های مسکن در سراسر کشور ایجاد شد.

در نظر گرفته شده است. وی با اشاره به نام‌نویسی ۲۴۰ هزار نفر در بیمه بی‌کاری دوران کرونا، افزود: طی مذاکراتی که با دولت شد قرار است، اسامی نقرات برای سازمان برنامه و بودجه ارسال شود و از محل ۵۰ هزار میلیارد ریال اعتبارات بیمه بی‌کاری از طریق این سازمان به صورت مستقیم برای افراد بیکار واریز شود. وی با بیان اینکه میزان هزینه‌ها درآمدهای سازمان باید متناسب باشد، افزود: سال گذشته ۹۶ هزار میلیارد ریال هزینه‌های سازمان بود که امسال به ۱۲۰ هزار میلیارد ریال از سوی دیگر تنه‌ها راه تامین این هزینه‌ها با افزایش وصول از دولت امکان پذیر است.

کارگری ندارد. وی ادامه می‌دهد: بارها مسئولان درمان تامین اجتماعی در رابطه با بهبود خدمات درمانی رایگان در مراکز ملکی سازمان وعده داده‌اند و نامه‌نگاری‌های زیادی از شهرستان مریوان به مدیران سازمان تامین اجتماعی صورت گرفته است اما تا امروز هیچ کدام از وعده‌های داده شده، جامه عمل نبوشیده و از «خدمات درمانی وعده داده شده» چیزی نصیب کارگران محروم شهرستان مریوان نشده است. گویا فریاد کارگران به جایی نمی‌رسد و بیمه‌شدگان حق استفاده از سرمایه خود را ندارند؟

کارگری ندارد. وی ادامه می‌دهد: بارها مسئولان درمان تامین اجتماعی در رابطه با بهبود خدمات درمانی رایگان در مراکز ملکی سازمان وعده داده‌اند و نامه‌نگاری‌های زیادی از شهرستان مریوان به مدیران سازمان تامین اجتماعی صورت گرفته است اما تا امروز هیچ کدام از وعده‌های داده شده، جامه عمل نبوشیده و از «خدمات درمانی وعده داده شده» چیزی نصیب کارگران محروم شهرستان مریوان نشده است. گویا فریاد کارگران به جایی نمی‌رسد و بیمه‌شدگان حق استفاده از سرمایه خود را ندارند؟

کارگری ندارد. وی ادامه می‌دهد: بارها مسئولان درمان تامین اجتماعی در رابطه با بهبود خدمات درمانی رایگان در مراکز ملکی سازمان وعده داده‌اند و نامه‌نگاری‌های زیادی از شهرستان مریوان به مدیران سازمان تامین اجتماعی صورت گرفته است اما تا امروز هیچ کدام از وعده‌های داده شده، جامه عمل نبوشیده و از «خدمات درمانی وعده داده شده» چیزی نصیب کارگران محروم شهرستان مریوان نشده است. گویا فریاد کارگران به جایی نمی‌رسد و بیمه‌شدگان حق استفاده از سرمایه خود را ندارند؟

کارگری ندارد. وی ادامه می‌دهد: بارها مسئولان درمان تامین اجتماعی در رابطه با بهبود خدمات درمانی رایگان در مراکز ملکی سازمان وعده داده‌اند و نامه‌نگاری‌های زیادی از شهرستان مریوان به مدیران سازمان تامین اجتماعی صورت گرفته است اما تا امروز هیچ کدام از وعده‌های داده شده، جامه عمل نبوشیده و از «خدمات درمانی وعده داده شده» چیزی نصیب کارگران محروم شهرستان مریوان نشده است. گویا فریاد کارگران به جایی نمی‌رسد و بیمه‌شدگان حق استفاده از سرمایه خود را ندارند؟

فعال صنفی کارگران مریوان: نباید دفترچه‌های درمانی کارگران، بی‌ارزش شود

بر خورداری از درمان کیفی و رایگان، یکی از مهمترین مطالبات کارگران است اما کارگران که هر ماه ۳۰ درصد از حقوق خود را بابت حق بیمه می‌پردازند و ۷ درصد از این مبلغ، سهم خدمات درمانی آنهاست، از خدمات درمانی با کیفیت بهره‌مند نیستند. «عبدالله بلواسی» فعال صنفی کارگران مریوان با طرح این پرسش

بر خورداری از درمان کیفی و رایگان، یکی از مهمترین مطالبات کارگران است اما کارگران که هر ماه ۳۰ درصد از حقوق خود را بابت حق بیمه می‌پردازند و ۷ درصد از این مبلغ، سهم خدمات درمانی آنهاست، از خدمات درمانی با کیفیت بهره‌مند نیستند. «عبدالله بلواسی» فعال صنفی کارگران مریوان با طرح این پرسش